

2026-02-12

BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

Barn- och utbildningsnämnden

Bidrag till fristående förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och pedagogisk omsorg 2026**Sammanfattning**

Bidrag från hemkommunen till fristående förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grund- och anpassad grundskola samt fritidshem regleras i 8 kap 18-24 §§, 9 kap. 19-22 §§, 10 kap. 37-39 §§, 11 kap. 36-38 §§ respektive 14 kap. 15-17 §§ skollagen (2010:800). I 14 kap. skolförordningen (2011:185) finns det närmre bestämmelser och bidrag till enskilda huvudmän för dessa verksamheter.

Förskola och pedagogisk omsorg

Hemkommunen ska lämna bidrag till en fristående förskola för varje barn vid förskolenheten. Bidraget består av ett grundbelopp och i vissa fall av ett tilläggsbelopp. Grundbeloppet ska avse ersättning för

1. omsorg och pedagogisk verksamhet
2. pedagogiskt material och utrustning
3. måltider
4. administration
5. mervärdesskatt
6. lokalkostnader

Grundbeloppet ska bestämmas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till sin egen förskola. Beloppet för respektive barn vid en fristående förskola kan således vara olika beroende på vilken hemkommun barnet tillhör.

Tilläggsbelopp ska lämnas för barn som har ett omfattande behov av särskilt stöd. Hemkommunen är inte skyldig att betala tilläggsbelopp för ett barn i behov av särskilt stöd, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen. I sådana fall behöver den fristående förskolan inte heller ta emot barnet.

Förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och fritidshem

För varje elev som genomgår utbildning vid en godkänd fristående skola eller fritidshem ska hemkommunen lämna ett grundbelopp. Beloppet ska bestämmas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna förskoleklassen, fritidshemmet grund- respektive anpassad grundskola. Bidraget ska omfatta ersättning för måltider.

Tilläggsbelopp för elever vid fristående förskoleklass, fritidshem, grund- och anpassad grundskola avser ersättning för sådana extraordinära stödinsatser som inte ryms inom ramen för grundbeloppet och som avser assistenthjälp, anpassning av lokaler eller andra extraordinära stödåtgärder som inte har anknytning till den vanliga undervisningen. För elever i grund- eller anpassad grundskola ska tilläggsbelopp också lämnas för elever som ska ges modersmålsundervisning. Tilläggsbeloppet bestäms efter en individuell prövning.

Om ytterligare resurser ges till den kommunala verksamheten under budgetåret, ska motsvarande tillskott ges till de fristående skolorna och den enskilda verksamheten. I de fall då kommunen minskar ersättningen till motsvarande kommunal verksamhet får bidrag till fristående skolor och annan enskild verksamhet minskas i motsvarande mån genom att återstående utbetalningar under budgetåret sätts ner. När en kommun beslutar om bidrag till en enskild verksamhet, ska den ta hänsyn till om och i så fall vilka avgifter som tas ut i den kommunala verksamheten och i den enskilda verksamheten.

Bidraget till fristående förskolor, fritidshem, förskoleklasser och skolor ska bestå av ett grundbelopp och ett tilläggsbelopp.

Huvudmän får överklaga en kommuns bidragsbeslut hos allmän förvaltningsdomstol. Det gäller både grundbelopp och tilläggsbelopp. Det innebär att domstolen kan pröva och fastställa bidragets storlek.

Om huvudmannen för skolan eller den enskilda verksamheten och kommunen inte kommer överens om annat, ska bidragen betalas ut med en tolfedel varje månad.

Grundbelopp

Bidraget till fristående förskolor, fritidshem, förskoleklasser och skolor (utom individuella program) ska bestå av ett grundbelopp och ett tilläggsbelopp.

Grundbeloppet ska avse ersättning för:

- Undervisning (omsorg och pedagogisk verksamhet för förskola och fritidshem)
- Läromedel och utrustning (pedagogiskt material och utrustning, lek- och lärprodukter för förskola och fritidshem)
- Elevvård och hälsovård (gäller ej förskola, fritidshem och förskoleklass)
- Måltider
- Administration (en schablon på 3 procent)
- Moms (en schablon på 6 procent)
- Lokalkostnader (baserat kommunens genomsnittskostnad eller i undantagsfall den fristående skolans faktiska kostnader)

En kommun ska kunna redovisa hur bidraget har räknats ut. Det ska av redovisningen framgå att och hur alla de nämnda kostnadsposterna ingår. Kommunerna måste dock inte utforma sin budget så att den är uppdelad på vart och ett av de kostnadsslag som ska ingå i grundbidraget. Ett minimikrav bör dock vara att det ska vara möjligt att urskilja hur lokalkostnadsersättningen, administrationsschablonen och momskompensationen har beräknats.

Undervisning

Kostnadsposten undervisning ska avse samtliga kostnader för skolans undervisande personal eller personal i den pedagogiska verksamheten i förskola och fritidshem. I beloppet ska även kostnader för arbetslivsorientering, kompetensutveckling av personalen och liknande kostnader ingå. Kostnader för rektor ska också ingå i undervisningskostnaderna.

Kostnader för utredning av barns och elevers eventuella behov av stöd och upprättande av åtgärdsprogram i skolan liksom kostnader för stöd i form av extra undervisning eller undervisning i en särskild grupp som syftar till att hjälpa elever med svårigheter att nå målen ska ingå i undervisningskostnaderna.

Läromedel och utrustning

I denna kostnadspost ingår kostnader för läroböcker, litteratur, tidskrifter, programvara för undervisning och annat undervisningsmaterial som används som läromedel. Till det kommer kostnader för utrustning i form av t.ex. datorer, maskiner och annan utrustning som används för undervisningen. Kommunens gängse avskrivningsprinciper ska tillämpas vid beräkningen av kostnader för inköp av stadigvarande utrustning. Vidare ska licenser och andra IT-kostnader för personal och elever ingå. Posten ska även innefatta kostnader för skolbibliotek, utflykter, lägerskola, studiebesök och kulturaktiviteter. I förskolan ska bidraget täcka kostnader för pedagogiskt material och utrustning.

Läromedel och utrustning för särskilt stöd ska normalt ingå i grundbeloppet. Om det är läromedel eller utrustning som är av extraordinärt slag eller väsentligt avviker från det generella stöd som skolan är skyldig att tillhandahålla, ska kostnaderna ingå i tilläggsbeloppet.

Elevvård och hälsovård

Kostnadsposten skall avse kostnader för sådan elev- och hälsovård som inte tillhandahålls av undervisande personal utan av t.ex. kurator, psykolog, sköterska och läkare. Enligt skollagen ska fristående skolor erbjuda skolhälsovård som motsvarar den som ges åt eleverna inom motsvarande skolform inom det offentliga skolväsendet. Detsamma gäller för elever i sådan utbildning som motsvarar förskoleklassen och som bedrivs av någon annan än en fristående skola.

I förskoleklassen vidtas åtgärder motsvarande elevvården inom ramen för undervisningen. I förskolan och i fritidshemmet vidtas sådana åtgärder inom ramen för den pedagogiska verksamheten. Någon särskild ersättning för elevvård behöver därför inte ingå i bidraget till en fristående förskola eller fristående fritidshem.

Måltider

I kostnadsposten ingår kostnader för personal, livsmedel, transporter, förbrukningsmaterial och därmed sammanhängande administration och liknande kostnader.

Administration

De administrativa kostnaderna ska ersättas med ett schablonbelopp om tre procent av bidragsbeloppet (grundbeloppet). Schabloniseringen innebär ett avsteg från likabehandlingsprincipen, men ska, enligt propositionen, förenkla den praktiska hanteringen av bidraget.

Mervärdesskatt

Kompensation för mervärdesskatt ska lämnas enligt den s.k. sexprocentsregeln. Schablonbeloppet ska uppgå till sex procent av det totala bidragsbeloppet (grundbelopp och i förekommande fall tilläggsbelopp). Därmed görs ytterligare ett avsteg från likabehandlingsprincipen. Den mest rättvisande modellen är att fristående skolor och enskilda verksamheter kompenseras för sina faktiska momskostnader. Enligt propositionen skulle en sådan modell innebära administrativt merarbete för alla parter eftersom det skulle kräva särskild redovisning av mervärdesskatten.

Lokalkostnader

Ersättningen för lokalkostnader skall motsvara kommunens genomsnittliga lokalkostnader per barn eller elev i motsvarande verksamhet eller skolform. Om det finns särskilda skäl, skall ersättningen för lokalkostnader motsvara en fristående skolas faktiska kostnad förutsatt att kostnaden är skälig.

Det nämns några exempel på när särskilda skäl kan komma ifråga. Det kan vara om lokalkostnaderna, i en liten kommun med endast ett fåtal skolor, är onormalt höga på grund av att skolorna är nybyggda eller nyligen har renoverats till en hög kostnad. Det kan också vara motsatt förhållande att kommunens skolor har en onormalt låg kostnadsnivå till följd av låg standard och eftersatt underhåll. Särskilda skäl kan också gälla om en till ytan stor kommun, har stora geografiska skillnader i lokalkostnader mellan skolor i glesbygd respektive tätort. Då är ett genomsnittsbelopp för kommunens lokalkostnader för alla skolor inte rättvisande för lokalkostnader på den ort den fristående skolan är belägen.

Med lokalkostnader avses hyra, driftkostnader som t.ex. uppvärmning, renhållning och kapitalkostnader i form av ränta på lån och liknande. Amorteringar eller motsvarande kostnader som är att hänföra till ägandet av en fastighet ska inte ingå i bidraget. Även kostnader för inventarier som inte räknas som läromedel ingår i denna del av bidraget. Gängse principer för avskrivning ska då tillämpas.

Tilläggsbelopp

Särskilt stöd

För ett barn eller en elev som har ett omfattande behov av särskilt stöd ska kommunen, utöver grundbeloppet, betala ett tilläggsbelopp. Tilläggsbeloppet ska endast avse ersättning för extraordinära stödåtgärder som inte har koppling till den vanliga undervisningen.

Bestämmelserna i skollagen innebär att såväl fristående som kommunala skolor inom ramen för sina normala resurser ska kunna ge stöd åt flertalet elever. Både fristående och kommunala skolor ska kunna anpassa sin organisation så att hänsyn tas till elevens behov och förutsättningar. Skyldigheten att utreda elevers eventuella behov av stöd och att upprätta åtgärdsprogram gäller för både kommunala och fristående skolor. Kostnaderna för detta stöd och för stöd i form av extra undervisning eller undervisning i särskild grupp som syftar till att hjälpa elever att nå målen bör enligt propositionen ingå i kostnadsposten för undervisning.

Tilläggsbeloppet är endast avsett att ge möjlighet till särskild ersättning för enskilda elever som har omfattande behov av särskilt stöd. Kostnaderna för stödet ska vara omedelbart kopplade till en enskild elev och ha samband med elevens särskilda behov och förutsättningar för att kunna fullgöra sin skolgång. Tilläggsbeloppet ska avse ersättning för assistenthjälp, anpassning av skollokaler eller andra extraordinära stödåtgärder som inte har anknytning till den vanliga undervisningen. Enligt propositionen kan det också vara fråga om tekniska hjälpmedel och stödåtgärder åt elever med stora inlärningssvårigheter som beror på språkliga eller sociala faktorer.

En fristående skola är inte skyldig att ta emot en elev, om mottagandet medför betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för skolan. För att skolan ska få neka en elev tillträde måste dock svårigheten vara betydande. Det kan vara fråga om att skollokalerna måste förändras eller att det behövs extra personal för eleven. En kommun är inte heller skyldig att lämna bidrag till en fristående skola för särskilt stöd, om detta skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Beräkning av bidragsbelopp till fristående förskola i Tjörns kommun

I budget 2026 för förskoleverksamheten är prognosen för antal barn under året 614 barn, exklusive barn i fristående verksamhet.

Grundbelopp för barn 1-2 år

Undervisning	131 477 kr
Kompetensutveckling	1 611 kr
Rektor	8 079 kr
Förbrukningsmaterial/ förbrukningsinventarier	1 635 kr
Pedagogiskt material/IT	5 403 kr
Elevvård	0 kr
Måltider	18 048 kr
Lokalkostnader	25 197 kr
Kapitalkostnader inventarieinvest.	881 kr
Vaktmästare och städ	4 782 kr
Summa	197 113 kr

<u>Administrationskostnader (3%)</u>	<u>5 913 kr</u>
Summa	203 026 kr

<u>Mervärdesskatt (6%)</u>	<u>12 182 kr</u>
Summa	215 208 kr

<u>Barnomsorgsavgifter</u>	<u>-14 821 kr</u>
Summa	200 387 kr

Resursfördelning pedagogisk personal för barn 1-2 år är 0,20 årsarbetare per barn multiplicerat med genomsnittlig årslönesumma.

Kompetensutveckling har beräknats utifrån total budget för förskolan dividerat med antal barn i förskola.

Ersättning för rektor är beräknat utifrån total rektorskostnad 4 960 767 kronor. Det beloppet har fördelats proportionellt per barn och har dividerats med 614 barn.

Lokalkostnader har beräknats enligt metoden genomsnittlig lokalkostnad per barn i förskola.

Barnomsorgsavgifter har beräknats utifrån prognos 2026 dividerat med totalt antal barn som kommunen tar ut avgift för.

Grundbelopp för barn 3-5 år

Undervisning	87 363 kr
Kompetensutveckling	1 611 kr
Rektor	8 079 kr
Förbrukningsmaterial/ förbrukningsinventarier	1 635 kr
Pedagogiskt material/IT	5 403 kr
Elevvård	0 kr
Måltider	18 048 kr
Lokalkostnader	25 197 kr
Kapitalkostnader inventarieinvest.	881 kr
Vaktmästare och städ	4 782 kr
Summa	152 999 kr

<u>Administrationskostnader (3%)</u>	<u>4 590 kr</u>
Summa	157 589 kr

<u>Mervärdesskatt (6%)</u>	<u>9 455 kr</u>
Summa	167 045 kr

<u>Barnomsorgsavgifter</u>	<u>-14 821 kr</u>
Summa	152 224 kr

Resursfördelning pedagogisk personal för barn 3-5 år är 0,13 årsarbetare per barn multiplicerat med genomsnittlig årslönesumma.

Kompetensutveckling har beräknats utifrån total budget för förskolan dividerat med antal barn i förskola.

Ersättning för rektor är beräknat utifrån total rektorskostnad 4 960 767 kronor. Det beloppet har fördelats proportionellt per barn och har dividerats med 614 barn.

Lokalkostnader har beräknats enligt metoden genomsnittlig lokalkostnad per barn i förskola.

Barnomsorgsavgifter har beräknats utifrån prognos 2026 dividerat med totalt antal barn som kommunen tar ut avgift för.

Beräkning av bidragsbelopp till fristående fritidshem i Tjörns kommun

Antal barn i fritidshem har under 2026 prognostiserats till 729 barn. Totalt antal elever i förskoleklass t.o.m. årskurs 9, inklusive fritidshem och anpassad grundskola har under 2026 prognostiserats till 2 467 barn och elever.

Grundbelopp för fritidshem

Undervisning	37 511 kr
Kompetensutveckling	526 kr
Rektor	3 801 kr
Förbrukningsmaterial	399 kr
Pedagogiskt material	4 082 kr
Elevvård	0 kr
Måltider	1 971 kr
Lokalkostnader	12 810 kr
Kapitalkostnader inventarier	660 kr
Vaktmästare och städ	3 273 kr
Summa	65 033 kr

<u>Administrationskostnader (3%)</u>	<u>1 951 kr</u>
Summa	66 984 kr

<u>Mervärdesskatt (6%)</u>	<u>4 019 kr</u>
Summa	71 003 kr

<u>Barnomsorgsavgifter</u>	<u>-8 508 kr</u>
Summa	62 495 kr

Resursfördelning pedagogisk personal för fritidshemsbarn är 0,0627 årsarbetare per elev.

Ersättning för rektor är beräknat utifrån total rektorskostnad 9 319 790 kronor. Det beloppet har fördelats proportionellt per barn.

Lokaler, vaktmästare och städ har beräknats utifrån genomsnittlig lokalkostnad per elev.

Barnomsorgsavgifter har beräknats utifrån prognos 2026 som dividerats med totalt antal barn.

Beräkning av bidragsbelopp till fristående förskoleklass i Tjörns kommun

Antal elever inom förskoleklass under 2026 har prognostiserats till 168 elever. Totalt antal elever i förskoleklass t.o.m. årskurs 9 inklusive barn inom fritidshem och anpassad grundskola under 2026 har prognostiserats till 2 467 elever.

Grundbelopp för förskoleklass

Undervisning	36 961 kr
Kompetensutveckling	526 kr
Rektor	3 801 kr
Förbrukningsmaterial	399 kr
Pedagogiskt material	3 673 kr
Elevvård	0 kr
Måltider	8 145 kr
Lokalkostnader	12 810 kr
Kapitalkostnader inventarier	966 kr
Vaktmästare och städ	3 273 kr
Summa	70 555 kr

Administrationskostnader (3%)	2 117 kr
Summa	72 671 kr

Mervärdesskatt (6%)	4 360 kr
Summa	77 032 kr

Resursfördelning pedagogisk personal för förskoleklass är 0,043 årsarbetare per elev.

Ersättning för rektor är beräknat utifrån total rektorskostnad 9 319 790 kronor. Det beloppet har fördelats proportionellt per barn.

Lokaler, vaktmästare och städ har beräknats utifrån genomsnittlig lokalkostnad per elev.

Beräkning av bidragsbelopp till fristående grundskola, årskurs 1-6 i Tjörns kommun

Antal elever inom grundskola årskurs 1-6 under 2026 har prognostiserats till 1074 elever. Totalt antal elever i förskoleklass t.o.m. årskurs 9 har under 2026 prognostiserats till 1 723 elever.

Grundbelopp för grundskola 1-6

Undervisning	59 528 kr
Kompetensutveckling	526 kr
Rektor	3 801 kr
Förbrukningsmaterial	399 kr
Pedagogiskt material/IT	5 426 kr
Elevvård	7 031 kr
Måltider	8 145 kr
Lokalkostnader	12 810 kr
Kapitalkostnader inventarier	937 kr
Vaktmästare och städ	3 273 kr
Summa	101 876 kr

<u>Administrationskostnader (3%)</u>	<u>3 056 kr</u>
Summa	104 933 kr

<u>Mervärdesskatt (6%)</u>	<u>6 296 kr</u>
Summa	111 229 kr

Resursfördelning pedagogisk personal för grundskola år 1-6 är 0,062 årsarbetare per elev.

Ersättning för rektor är beräknat utifrån total rektorskostnad 9 319 790 kronor. Det beloppet har fördelats proportionellt per barn.

Lokaler, vaktmästare och städ har beräknats utifrån genomsnittlig lokalkostnad per elev.

Beräkning av bidragsbelopp till fristående grundskola, årskurs 7-9 i Tjörns kommun

Antal elever inom grundskola årskurs 7-9 under 2026 har prognostiserats till 481 elever. Totalt antal elever i förskoleklass t.o.m. årskurs 9 har under 2026 prognostiserats till 1 723.

Grundbelopp för grundskola 7-9

Undervisning	84 210 kr
Kompetensutveckling	526 kr
Rektor	3 801 kr
Förbrukningsmaterial	399 kr
Pedagogiskt material	7 060 kr
Elevvård	7 031 kr
Måltider	8 145 kr
Lokalkostnader	12 810 kr
Kapitalkostnader inventarier	945 kr
Vaktmästare och städ	3 273 kr
Summa	128 201 kr

Administrationskostnader (3%)	3 846 kr
Summa	132 047 kr

Mervärdesskatt (6%)	7 923 kr
Summa	139 970 kr

Resursfördelning pedagogisk personal för grundskola år 7-9 är 0,076 årsarbetare per elev.

Ersättning för rektor är beräknat utifrån total rektorskostnad 9 319 790 kronor. Det beloppet har fördelats proportionellt per barn.

Lokaler, vaktmästare och städ har beräknats utifrån genomsnittlig lokalkostnad per elev.

Beräkning av bidragsbelopp till fristående Anpassad grundskola i Tjörns kommun

Antal inskrivna elever i Anpassad grundskola under 2026 har prognostiserats till 15 elever.

Grundbelopp för Anpassad grundskola

Undervisning	500 291 kr
Kompetensutveckling	3 133 kr
Rektor	35 620 kr
Förbrukningsmaterial	22 153 kr
Pedagogiskt material	4 136 kr
Elevvård	7 031 kr
Måltider	8 145 kr
Lokalkostnader	12 810 kr
Kapitalkostnader inventarier	325 kr
Vaktmästare och städ	3 273 kr
Summa	596 918 kr

<u>Administrationskostnader (3%)</u>	17 908 kr
Summa	614 825 kr

<u>Mervärdesskatt (6%)</u>	36 890 kr
Summa	651 715 kr

Ersättning för rektor är beräknat utifrån en genomsnittlig rektorskostnad på 1 068 590 kronor. Andelen 50 % av den rektorskostnaden hänförs till Anpassad grundskola.

Lokaler, vaktmästare och städ har beräknats utifrån genomsnittlig lokalkostnad per elev.

Beräkning av bidragsbelopp till enskild pedagogisk omsorg i Tjörns kommun

Tjörns kommun erbjuder inte pedagogisk omsorg i egen regi, men verksamheten finns genom samverkansavtal i regionen.
Ersättning kommer därför se ut på följande sätt:
Grundbelopp (snittkostnad inom GR) + Administration (3% av grundbeloppet) + Moms (enl. 6%-regeln).

Grundbelopp för barn 1-2 år inom pedagogisk omsorg

Grundbelopp 179 463 kr

Summa 179 463 kr

Administrationskostnader (3 %) 5 384 kr

Summa 184 847 kr

Mervärdesskatt (6%) 11 091 kr

Summa 195 938 kr

Grundbelopp för barn 3-5 år inom pedagogisk omsorg

Grundbelopp 143 570 kr

Summa 143 570 kr

Administrationskostnader (3 %) 4 307 kr

Summa 147 877 kr

Mervärdesskatt (6%) 8 873 kr

Summa 156 750 kr

Lena Eriksson
Förvaltningschef